

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f. Vidéken: " 9 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-paleta, földszint, az udvarban hátul.

Bánffy-Andrássy miniszterium.

A koalíció szétugrasztása.

Paktáló politikusok.

A Fejérváry-kabinet munkájával egyre közelebb jut céljához, tulajdonképpen rendeltetéséhez: a koalíció szétrobbantásához. Segítő-társai ebben az akcióban azok a hatvanhetes javíthatatlanok, akiknek a válság során át tanusított kétszínű szereplését több ízben szó tárgyává tettük. Ezek az urak Fejérváry Géza báróval valóra akarják váltani az udvar hő óhaját: a hatvanhetes pártok egyesülését s állítólag a paktum már teljesen kész is van. Az új párt programján alakulna meg a többségi párt, melyhez a szabadelvű párton kívül Andrássyék és a néppárt egynehány svari tagja csatlakoznék. Majd elvállik, hogy fog festeni ez a legújabb udvari párt.

A koalíció szétugrasztása volna a válság egyik főeseménye. A másik pedig az, hogy Kristóffy József belügyminiszter egy nála megjelent szociáldemokrata küldöttségnek kijelentette, hogy ő hiva az általános titkos választói jognak. Kristóffynak az elveken és a felfogásokban máról holnapra történt fregoli-szerű változása egyáltalában nem bírna fontossággal, ha Kristóffy nem

volna tagja a kormánynak. Igaz, mint magánember tette meg kijelentéseit, de elvégre a magánembert nem lehet elválasztani a minisztertől, mikor oly nagyfontosságú kérdésben nyilatkozik.

Ugy kell lenni, hogy Kristóffy József az összkormány tudtával és beleegyezésével mondta, hogy az „országban jelen rettenetes helyzetén csak egy intenzív szociális és gazdasági politikával lehet segíteni, mert csak egy ilyen politika képes egyrészt megszüntetni a mélyreható nagy társadalmi elégedetlenséget, másrészt kiküszöbölni közéletünkben a pusztító közjogi harcokat”. Mondott még a miniszter ur egyebet is. „A regeneráló szociális és gazdasági politika pedig nézetem szerint nem félrendszer szabályok, hanem csakis az általános titkos választói jogon felépült parlamenti reform útján érvényesülhet.”

Ez a veleje a belügyminiszter hosszú lére eresztett szónoklatának, amely föltétlenül összefüggésben van a kormánynak azzal a törekvésével, hogy Bánffy és Andrássy a koalíciótól elcsalogatva, velük reorganizálják a bukott pártját. Lehetséges, hogy a ravasz terv sikerül. Megbonthatják talán a szövetkezett ellenzékét a bécsi mézes-mázos ígéretekkel, de abban csalódnak, ha azt hiszik, hogy a függetlenségi és 48-as párt szép csöndesen tűrni fogja majd az új többségi párt ural-

mát. Erről ugyan hiába ábrándozik Bánffy. A negyvennyolcas párt kérelmelhetetlen ellenzéke lesz minden kormánynak, mely nem hozza programjában az önálló vámterületet és a magyar vezényszót. E követeléséből a nemzet nem enged s a nemzeti akaratot képviselő párt pedig nem tágit. Ezt jól fontolják meg a paktáló politikusok, mielőtt rányomják a pecsétet új szövetkezettükre.

Bánffy előtérben.

A hosszú válság során többször hangzott, hogy báró Bánffy Dezső a koalíció többségével szembe helyezkedik s olyan megoldási formákkal áll elő, melyek nem egyeznek meg a nemzeti állásponttal. Sohase is titkolta Bánffy, hogy tisztán és egyedül az új pártot tartja alkalmasnak arra, hogy köréje gyűjtve a többi hatvanhetes pártot, megmentse Deák Ferencnek veszélybe döntött művét: a kiegyezést. A koalícióban igyekezett Bánffy híveket szerezni a maga gondolatának.

Bánffy Dezső báró az utóbbi hetekben többször találkozott báró Fejérváry Gézával s tanácskoztak a fölött, miképp lehetne megcsinálni az új többséget, persze a koalíción kívül. Bánffy erre kifejtette Fejérvárynak, hogy a szabadelvűpártot új életre tudná ébreszteni, ha Tisza István gróf félreáll s lemond a bukott párt vezérletéről.

Az ügyvezető kormányelnök néhány napi haladékot kért, hogy alkalmat vehessen magának Tisza István gróffal beszélni. Fejérváry nyomban levelet írt Tiszának Gesztre s arra kérte, jöjjön fel Pestre, igen fontos beszélni valója van vele. A hű barát nem kérette magát; nyomban jött, meglátogatta Fejérváryt. E találkozáson közölte a miniszterelnök Tiszával, hogy a koalíciót

Az arany kigyó.

— Aemil Kindt. —

Karácsony előtt egy ékszerüzletben Waldau ur és felesége Costance nászajándékot nézegettek egy új pár számára. Ez alkalommal Constancenak feltűnt egy rendkívül stilszerű karperec, mely arany kigyót ábrázolt.

— Mi az ára?

— 500 márka, mondá az ékszerész. A kigyó szeméi gyémántból vannak.

Az uraságok egy ezüst asztaldiszt vettek s hazafelé tartottak. Utközben az asszony célzott arra, hogy mily boldog az a nő, akit a férje oly darabbal lep meg, mint az a kigyó.

Három nappal később egy csomagot hoztak a férjének, ki elütötte, mikor az asszony azt akarta kérdezni, hogy mi az.

Alig egy hét múlva Costance véletlenül ismét abba az ékszerüzletbe ment be, mert egy mellűjét akarta kijavíttatni. Megint kereste az arany kigyót, de már nem volt képes megtalálni.

— Eladta már? — kérdezte a kereskedőt.

— Igen . . .

— Nagyon kár.

— Küszöbön a karácsony, nagyságos asszonyom. Lehet, hogy teljesezni fog valami kedvenc kívánsága.

Waldauné ezt úgy hallgatta, mint a jövő zenéjét. Szinte reszketett a gyönyörűségtől s ha férje szeretetreméltóságáról biznyságra volt szüksége, azt is megkapta, mert — az üzlet hátulso ajtaja megnyílt s azon az a fiatal ember ment keresztül, ki férjének azt a titokzatos csomagot hozta.

A potsdami ut egyik parketes szobájában hatalmas karácsonyfa világított. A várakozástól ideges nőnek szeméi azonban bármennyire keresték is az asztalnál fölhalmozott ajándékok közt a karperecet, nem találták meg. A férj arcán sem volt semmi biztató. Összeszorította ajkait s lelke egyszerre elkomorodott.

Waldaunéban tombolt a féltékenység. A következő délelőtt, ahogy a templomból jött, egy élénk fútcán tartott a lakása felé. Tekintete egy kirakatban egy színésznőnek a fotografájára esett. Ella volt, a híres diva. Madame majd hogy föl nem sikoltott, mert a hölgy karján egy karperecet pillantott

meg, teljesen hasonlót ahhoz az arany kigyóhoz.

Olyan tervre szánta el magát, melyet idegeinek izgatottsága s féltékenységének a heve kellőképp megmagyarázott.

Kezébe kellett kaparítani azt a karperecet, bármibe kerül is. Nem riadt vissza holmi kis kalandtól. Tudta, hogy az ilyen perszónák hihetetlen könnyelműséggel elpocsékolják ajándékba kapott ékszereiket, ha pénzre van szükségük, arra pedig mindig van szükségük.

Constance terve készen volt. Ugyanaznap délutánján azt jelentették Ellának, hogy egy nő akar vele beszélni. A színésznő közönyösen intett a fejével s Waldauné belépett, egy antikváriusnő álarca alatt, ki mindent összevására. A színésznőt majd elnyelte tekintetével. Megkérdezi tőle, hogy nincs-e valami eladó.

— Sajnálom, nincs — mondja Ella ásitva.

— Ez a karperec azonban réginék látszik?

— Ez itt? Hát mit ad érte. Emlék ugyan, de . . .

— Adok százötven márkát — mondá Waldauné elpirulva.

csak úgy tudják megbontani, ha ő — leg-
alább egyelőre — teljesen félrevonul az
aktiv politikától és visszaadja a szabad-
elvűpártnak akcióképességét.

— A király ő felsége tud az egész do-
logról, — mondta Fejérváry, — az ő ki-
vándorlása, hogy tedd meg, a mire kérek.
Ha ilyen szolgálatot kell tenni, arra
egy Tisza István mindig kapható. Még ha a
nemzeti ügynek százszorosan is árt azzal a
lépésével, akkor is megteszi.

Tisza István meghajolt Fejérváry ké-
résének s befejezte cikksorozatát, melyben
a szabadelvűpártot védte, az ellenzékét
pedig szidta és rágalmazta. Utolsó cikkének
utolsó részében pedig kijelentette, hogy ő
szívesen félreáll, ha ennek következtében
a hatvanhetes pártok szövetkezésével meg-
lehet csinálni a kibontakozást. Tudomá-
sunk szerint a volt miniszterelnök egy-
előre tartózkodni fog minden politikai
szerepléstől s egész tevékenységét gaz-
daságainak szenteli.

A legfőbb akadály: Tisza személye
elhárított az utból. Most már kezdődhet
a pártok nyélbeütése. Bánffy — úgy
mondják — megegyezett gróf Andrássy
Gyulával, ki már a legközelebbi nap-
okban kijelenti, hogy a disszidensek
csatlakoznak az új párthoz. Amikor ez
meg történik, folytatják az új többségi párt
kijegyzését, ami szintén nem fog nehezen
menni, a szabadelvűpártot felosztják
s tagjai belépnek az új pártba, mely
ekként hatalmasan meggyarapodva,
kormánypárttá alakul.

A koalíció ezek folytán felbomlik, mert
Bánffy és Andrássy hatvanhetes politikát
akarnak csinálni tovább is. Marad azon-
ban ellenzéknek a negyvennyolcas párt,
mely semmi esetre se nézheti tétlenül a ma-
gát vele szövetségben levő pártoknak kor-
mányalakításra irányuló terveit. A
függetlenségi párt árulás és elfeledés révén
nem kér részt a hatalomból, de viszont
egyáltalán nem támogat olyan kormányt,
melynek programjában nincs benne a
magyar vezényszó.

Politikai körökben beszélnek, hogy az új
pártalakulás már a közel jövőben megtörté-
nik és Bánffy Dezső vasárnap nyilatkozni is
fog Désen az új-párt jövő feladatairól. Hir-
szerint szeptember tizenötödikére meg-
alakul a Bánffy-Andrássy miniszte-
rium, melyben egy tárcát biztosítanak Ra-
kovszky Istvánnak is. Bánffy leszállítólág
a belügyminiszter, Darányi és Wlassics
pedig régi tárcáikat kapják vissza.
Szóval ha ez sikerül, új cégar alatt a nem-
zet megint szembetalálja magát a régi hat-
vanhetesekkel, kik toldozott-foldozott pro-
grammal kerülnek vissza a hatalom pol-
cára.

— Bon ma chère, voilà le bracelet.

Aznap, ünnep első napján, Constance
asszony a házi sürgés-forgástól nem juthat-
ott a kellő hangulatba, elhatározta tehát,
hogy a meglepetést másnapra tartogatja.
Ott ült az ebédlőben a családi asztalnál s a
férjét várta. Künt sulyos léptek hallatszottak
s Waldau ur siet a feleségéhez.

— Kedves feleségem, — mondá, egy
kis csomagot elhozva — szabad-e még egy
örömet szereznem.

Madame kibontja a papírt, fölnyitja a
tokot s az — arany kigyó mered elébe.

— Mert ma van a házasságunk évfor-
dulója — mondja a gyengéd férj.

Constance asszony bölcsen hallgatott,
de másnap elment egy ismerős ékszerész-
hez, megkérdezni, hogy voltaképen mit ér
Ella nagysám egykori ékszere.

— Az aran a nagyon vékony, a kövei
pedig hamisak. Még 30 márkát.

Mikor Const uce kijózanodva hazament,
könnyezve vallotta meg férjének az arany
kigyó históriáját. És férje jóízűt nevetett a
drágán megfizetett féltékenységen.

Uj hang.

A belügyminiszter aktuálisá tette az
általános és titkos választói jog kérdését. A
legnagyobb kérdést, amely a világot uralja,
amely minden embert, aki él és dolgozik,
egyformán érdekel. Nem az első eset, hogy
a kormány egyik tagja, a belügyminiszter a
választói jog kiterjesztésével foglalkozik. De
a Kristóffy hangja új hang és magyar mi-
niszterrel szokatlan hang, az ő ideája me-
részt, szinte vakmerő. Bánffy Dezső és Per-
cel Dezső belügyminiszter korokban véresen
és kegyetlenül irtották a szocialistákat, akik
pedig egyebet sem akartak, csak hogy szó-
hoz jussanak, hogy bejuthassanak az al-
kotmány sáncaiba, hogy ahol az ország dol-
gát intézik, ahol a választó és nem választó
nép sorsáról döntenek, nekik is helyük és
szavuk legyen, hogy a nép dolgaiban a nép
küldöttjei is intézkedjenek. A békülékeny és
alkudozó Széll Kálmán kormányralépése
nyomban megváltoztatta a szocialistákkal
szemben követett taktikát. A hatóságok ke-
vésebbé korlátozták gyülekezési szabadságu-
kat s a tolonokosít visszaadták régi hiva-
tásának. Embernek nézték a munkást, ha
szocialistának vallotta is magát. De már az
általános választói jogról Széll Kálmán hal-
lani sem akart.

— Ugrás volna a sötétbe! — mondotta,
— a mikor a képviselőházban ez iránt
meginterpelláltak. A régi konzervatív uralom
megrendüléséről tartott, de különösen attól,
hogy a szocialisták, ha a képviselőházba
kerülnek, meglazítják a parlamentnek akkor
még feltűnően loyális viszonyát a dinasz-
tiához.

Ma más perspektíva tárul az ország
politikáját intéző szemek elé. A belügymi-
niszter hangsúlyozta ugyan, hogy pusztán
egyéni nézetét adta vissza, ámbar kétsége-
len, hogy egyéni nézetét előzőleg megismer-
tette minisztertársaival, sőt a miniszterelnök
révén a felséggel is. Ha tehát végül arra
határozta el magát, hogy a kérdést beleviszi
a harcba, amely az ország mai többsége és
a korona között folyik, nem a kabinet tud-
tán kívül történt, nem a beleegyezése nél-
kül s nem a felség hozzájárulásának biztos
tudata nélkül történt.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az új püspöki káplán bemutatko-
zása. Uray Sándor püspöki segédlelkész
utóda, Perc István volt szalontai esperesi
káplán holnap reggel tartja beköszöntő
predikációját a Nagytemplomban.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref.
egyház július 30-ik napján, vasárnap dél-
előtt fél 11 órakor, az egyház tanácstermé-
ben presbiteri közgyűlést tart, melynek fon-
tosabb tárgyai a következők lesznek: Meg-
hívó a Magyar Prot. Irod. Társaságnak
Sopronban, 1905. szept. 26. és 27. napjain
tartandó IX-ik vándorgyűlésére. Dicsőfi Jó-
zsef lelkész, mint egyházközségi főjegyző
bejelenti, hogy segédlelkészül tiszt. Létai
Ményhért urat vette maga mellé. A pénz-
tári számadást felülvizsgáló küldöttség jelen-
tése az 1904. évi számadásról. A „Debreceni
Fröbel-gyermekkert” közgyűlése tudatja,
hogy egyleti vagyonából a debreceni ev. ref.
egyház tanítónőképző intézetének javára
2000 korona ösztöndíj-alapítványt tett. Nagy
Vilmos újonnan megválasztott tanítónőképző-
intézeti tanár köszönő levele. Dr. Kovács
Gábor újonnan megválasztott főiskolai tanár
köszönő levele. Uray Sándor felsőbb leány-
iskolai s tanítónőképző-intézeti tanár köszönő
levele. Körner Adolf s társai felhívása mentő-
egyesület létesítése tárgyában.

Balogh Ferenc tankönyve. Balogh
Ferenc hittanszaki akadémiai tanár, az
európai hírv. theologiai tudóstól „A magyar-
országi egyházak története” címen a
gimnáziumok VIII. osztálya számára írott
tankönyv jelent meg tegnap. A tíz íves
könyv 2 korona 20 fillérbe kerül.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Határozati javaslatok a közgyű- lésre.

Debrecen, július 29.

A jog és pénzügyi bizottság hétfőn,
július hó 31-én és folytatva augusztus hó
1-ső napján, mindenik napon délután pont-
ban fél 4 órakor a városháza közgyűlési ter-
mében ülést tart Vecsey Imre főjegyző el-
nökelete alatt s a következő ügyeket fogja
tárgyalni s ezekben a közgyűlés elé határo-
zati javaslatokat készíteni:

1. Belügyminiszteri leiret az utcák jobb
minőségű járdával ellátása tárgyában alkot-
tott szabályrendeletre.

2. Abaujtorna vármegyének felirata.

3. A kőműves- és ácsmunkával foglal-
kozó munkadók és segéd-személyzeteik mun-
karendjére vonatkozó szabályrendeleti ja-
vaslat.

4. Gazdasági bizottsági javaslat az
1902. évi legelőbér-hátralékok rendezése tár-
gyában.

5. Az Olajútó telep rendezésének
kérdése.

6. A tiszáninneni ev. ref. egyházkerü-
let és a sárospataki főiskolának segélyezése
iránti megkeresése.

7. Tiszti főügyésznek jelentése Kónya
Lajos és neje csapókeri földjének megvétele
tárgyában.

8. Ugyancsak az a honvédelmi gyalogsági
házi lövőde céljaira szükséges területek
megszerzése tárgyában.

9. Gazdasági bizottsági javaslat özv.
Steinfeld Mihályné vajda-laposi bérletén
emelt gazdasági épületek átvétele és ingat-
lan eladás iránti kérelme tárgyában.

10. Ugyanannak javaslata Győr várme-
gyének az 1883. XLIV. t.-c. 49. §. módosítá-
sára az országgyűléshez intézett fel-
iratára.

11. Kardos Lászlónak kérvénye a város
cimerének használhatósága iránt.

12. A városi gyalog rendőregénység-
nek drágasági pótlék iránti kérvénye.

13. Kecskés István és társainak ké-
relme a Hortobágyi legeltetési jog mikénti
gyakorolhatósága, illetve hasznosítása tár-
gyában.

14. Javaslata az építési bizottságnak a
külterületi építkezésekre vonatkozó szabályzat
tárgyában.

15. Tordaaranyos megyének megkere-
sése a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt
számvevőségek szétosztása tárgyában.

16. Pest-pilis-solt-kis-kun vármegyének az
alkotmány védelmére az országgyűlés kép-
viselőházához intézett s ide pártolás végett
megküldött felirata.

17. Erdőmesternek jelentése, a nagy-
erdei parknak tuskés sodrony kerítéssel be-
kerítésére, a parknak használati szabályzata
tárgyában.

18. Póthitel kérés, a körkemencei tég-
lagyártásra.

19. Mezőrendőrök drágasági pótlék iránti
kérvénye.

20. Zombor városnak megkeresése Jó-
zsef kir. herceg ércszobrára adakozás iránt.

21. Szatmár megyének megkeresése a
házosztályadómentesség tartamának kiter-
jesztése végett, az országgyűlés képviselő-
házához intézett feliratának támogatása
iránt.

22. Tiszti főügyész jelentése, Bakos
Antal Fűvészkeret-utca 7. sz. telkének meg-
szerzése ügyében.

23. A napdíjas hajduk drágasági pótlék
iránti kérvénye.

24. Gazdasági bizottsági javaslat a tisz-
vári mezőgazdák szövetkezeténél üzletrész
jegyzése tárgyában.

25. Ugyancsak az állatok védelméről szóló
szabályrendelet tervezete.

26. Sütő, cukrász, mézeekalásos és
cukorka készítő ipar gyakorlása tárgyában
beterjesztett szabályzat.

27. Belügyminiszteri leirat a hordár-
gyakorlása tárgyában alkotott szabályrende-
letre vonatkozólag.

28. Hidvéger Miklós és József pallagi
haszonbérloknak dohányszinépítés iránti kér-
vénye.

29. Egyéb netán sürgős folyó ügyek.

VIDÉK.

Szabolcs megye és a kormány.

Szabolcs megye nemrég alakított intéző (jó-
léti) bizottsága gróf Dessewffy Aurél és
Bory Béla elnöke mellett ülést tartott.
Mezőssy Béla orsz. képviselő, mint előadó
javaslatára határozatba ment, hogy az egy-
házi, községi s vármegyei adók befizetése s
illetőleg beszédese ellen a bizottság lépése-
ket nem tesz. Az alispánt utasították, hogy
törvénytelen rendelet érkezése esetén hala-
déktalanul tegyen jelentést a bizottságnak.

A bosszuálló babona.

A kotyvalék hatása.

Ha a legnagyobb színjátékiró mester-
nek, az életnek is lehetne sikereket aratnia
a világ színpadján, most egy remek bohó-
zattal elhódította volna az összes babérokat a
legragyogóbb fantáziájú francia bohózatirótól
is. Lejátszódott ez a szinte hihetetlen, fura
sset Orosházán, a hol a babona alaposan
megbosszulta magát egy szegény, hiszékeny
asszonyságon.

Történt pedig a dolog így: Csoka Pál
vendéglős nemrégén fizetéképtelen állapotba
jutott. Bántotta az embert az eset szörnyen,
de nem annyira, hogy vigasztalást ne leljen.
Falált is, még pedig egy huncut szemű cse-
ledeány csókjaiban, a kivel a napokban el
is párolgott kisebb tájakra, a hol az igazi
szerelem szaván zeng a madár is.

Most meg a feleségét fogta el a bánat.
Várta-várta a hűtlen embert s mikor látta,
hogy mindhiába, a mindenható babonához
folyamodott. Cselekedte pedig a következő
észtelenségeket: Egy bögrébe összekevert
hajfűrtöt, szalonnát, pálinkát és isten tudja
miféle kacatot, aztán megfőzte s hogy a
gőze se illanjon el, cserépfedővel befedte és
sárral betapasztotta. És csodáknak csodája,
a bűbájos szernek meg volt a hatása.

A gazda visszatért a nászutról, vissza-
lért az eszemadta, — de vele együtt a sze-
relmes leány is, a kit Csoka a hitves jo-
gaiba ültetett, a feleségének pedig utilaput
kötött a talpára. És szegény Csokáné most
tündöhetnek a kotyvalékos bögre gonosz
hatásán.

Az új városháza.

A hatóság tornyos palotája.

Debrecen, július 29.

A városháza átalakításáról, az
új városháza tervéről tegnap rövi-
den már megemlékeztünk. Ez a ter-
vezet költségvetéssel együtt közelebb
kerül a tanács s a különféle albi-
zottságok elé, még pedig azzal a di-
szes képpel együtt, amely az új vá-
rosháza frontját tünteti fel.

Kolosszális, impozáns épület
lézne az új városháza, ha a betér-
jesztendő tervezet alapján megvaló-
sulhatna. A palotán magyar góth,
renesanc s ó német stíl ömlik el.
Mind a négy sarkára renesance
stílusban kupola kerül s a palota négy
szeglete első emelettől felfelé kör
alaku kidomborodással képezne ezen
kupolák alapját.

A városháza közép előrésze,
ott ahol most a kőoszlop csoporto-

zat áll, egészen a járó széléig kiépül,
épp úgy oszlopzatokkal, mint most,
csak hogy modernebb kidolgozásban.
Felette két emelet magasságban lesz
a disztanácsterem, óriási méretű di-
szes ablakokkal, amelyeknek közép-
szárnyai ajtót képeznének az er-
kélyre. A nagyméretű ablakok mel-
lett két fülke s azok mindegyiké-
ben egy-egy szobor áll.

A főterre néző főkapu egyene-
sen a lépcsősarnokba vezet. Ezen
a kapun tehát megszűnne a kocsi
közlekedés. E helyett megnyitják a
Rózsa-tér és a Kossuth-utca felőli
kapukat a kocsi közlekedésére.

A város palotája két emeletes
lesz. Helyt ad az onnan helyszüke
miatt most kitelepített hivataloknak,
többek között a mérnöki hivatal-
nak is.

A VÁROSHÁZARÓL.

A városi gazdasági intéző bizott-
ság tagjai július 30-án délelőtt 11 órára a
városházán a gazdasági tanácsnoki hivatal-
ba meghivatnak. Tárgyak: 1. A hármasi
gazdaság kérelme a bucsai telekre a gulya
uthajtása iránt. 2. Szűcs István jelentése a
Hortobágyi szénaügyben.

Az ujságok utcai elárúsítása.
Tegnap érkezett meg Kristóffy belügymi-
niszter rendelete Debrecenbe. Utasítja a
hatóságot, hogy ellenőrizze az ujságok el-
árúsítását. *Iskolaköteles korban levő gyer-
mekek, vagy nyomorék emberek, kik
koldulásra használják fel az ujságárulást,
eltiltandók.* Nyáron az ismétlőiskolába járó
fiúk árulhatnak ujságot.

A Piac-utca átalakítása.

A főter parkirozása.

Kettős kocsit.

Debrecen, július 29.

Mióta a piacot elhelyezték a
főterről, több ízben képezte meg-
beszélés tárgyát, hogy a főteret
miképpen kellenne rendezni, moder-
nebb beosztással, csinosabb, tetsze-
tösebb külsővel ellátni.

Aczél Géza főmérnök bejelen-
tette a városi tanácsnak, hogy erre
nézve kidolgoz tervezetet s amint
készen lesz vele, betérjeszti. Ez az-
tán könnyebben képezheti alapját a
főter nagyvárosias rendezésének.

A főmérnök ezzel a tervezettel
is elkészült s ha megvalósulhat,
Debrecen egész főtere kertté ala-
kul át.

A tervezet szerint a Hatvan-
utca szegletétől egészen az Arany
János-utca szegletéig, tehát a főter
mindkét oldalán hat méter széles
aszfaltozott szekérut készülne. A
két szekérut mentén haladna a kis-
vonat. A jelenlegi s most az utca
közepén haladó szekérut elesne s
az Arany János-utcától egészen a
Nagytemplomig parkirozott terület
lenne, diszes kertet telepítve a sze-
kérut helyére.

Ez a kert a Nagytemplom előtt
elterülő Egyház-téren bővülne ki,
virágágyakkal, cserjékkel, disznő-
vénnyel, sétautakkal gazdagon

takarva az egész egyházteret. —
A nagytemplom előtt egy virágkö-
röndöt tüntet fel a tervezet, amely
körönd lassan emelkedik s kupo-
lában végződik. Ezzel a körönddel
arányos vonalban kör alakú szökő-
kutak készítenek, amely szoboreso-
portozatával tenné festőibbé az
egész helyet.

A tervezetben virágágyak hal-
maza között a nagytemplom előtt
ott áll megjelölten az a hely, a
hová *Kossuth Lajos szobrát állítanák
fel.* Szóval a főmérnök tervezete
szerint az egész főter kertté ala-
kulna át sétautakkal, lócékkal gaz-
dagon ellátva. Az egész vonal-
mentén épülne négy diszes kis
árucsarnok, amelyeket tőzsdéknek,
vagy csemege, gyümölcsáruló he-
lyeknek adnának ki.

A tervezetet Aczél Géza fő-
mérnök közelebb benyújtja a városi
tanácshoz s csak akkor valósul
meg, ha a tanács, a különféle al-
bizottság s végül a közgyűlés is
megadja hozzá beleegyezését.

SZÍNHÁZ.

A színházkeretet mégis csak rendbe
hozták sok gondolkodás után. Az elrothadt
tűkék helyett újakat raktak le s közelebb
átfestik valamennyit. Az utakat, gypágya-
kat is rendbe hozták.

Zilahy díszlettárának egy része már
megérkezett. A díszleteket szobaberendezése-
ket napokon keresztül raktározták be a
színház díszletraktárába Békés Gyula titkár
utmutatása szerint. Természetesen a díszle-
tek egyrésze még Aradon marad, ahol a
pótszezonban szüksége lesz rá a társulatnak.

Debrecen ellenállása.

A póttartalékosok címe.

Letiltó rendelet a bejelentő hivatalnak.

Debrecen, július 29.

Az egymást gyorsan követő
politikai események és kombiná-
ciók, amelyek a darabant-kormány
működése nyomán születnek, ujab-
ban szenzációs hírt teremtettek. A
kormány ugyanis a póttartalékosok
behívásánál — tudva, hogy a tör-
vényhatóságokra nem számíthat —
a katonaságra és a posta hivatalra
számít; *eltökélt szándéka lévén,
hogy a póttartalékosoknak posta ut-
ján kézbesíteti a behívókat.*

A katonai parancsnoksághoz
— értesülésünk szerint — idevonat-
kozólag már rendelet is érkezett és
szorgos munkával készítik a behi-
vókat, amelyeket posta útján fog-
nak az érdekelt póttartalékosoknak
kézbesíteni.

Csak hogy erről a rendelkezés-
ről többek között tudomást szerzett
Debrecen hatósága is, a mely a tör-
vényhatósági határozat nyomán nem
késett lépést tenni arra, hogy a kor-
mányakciót, a kebelébe tartozó hiva-
talok elő ne segítsék.

A kézbesítés ugyanis nem megy
olyan könnyen, mint a hogy a kor-

mány gondolta. A lakások pontos címjegyzékére lenne szüksége, a melyet csak az ellentállásra egyesült törvényhatóságok adhatnának ki. E nélkül a kézbesítést sikeresen végrehajtani nem lehet.

Debrecenben például a bejelentő hivatal minden behívó levélre kiadhatná a címet. De a bejelentő hivatal Debrecen közönségének terhére áll fenn, hatóságának felügyelete alatt áll s így megkapta a rendeletet, hogy katonáéknak címek kiszolgálásában ne álljon rendelkezésére.

A debreceni bejelentő hivatal tehát nem fogja kiadni a póttartalékosok címét.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szemléi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Református templomunkba holnap, vasárnap a következő lelkészek szolgálnak: Nagytemplomban Perc István nagyszalontai segédlelkész. Kistemplomban Kolozsvári Mihály. Újtemplomban Jánosi Zoltán. Ispótyai templomban Szele György. Csapókerthben Kovács János. Homokkerthben Papp László szénior.

* **Kiss Áron állapota.** Az ősz püspök egészségi állapota egyre javul. Tegnap mindkét szeméről levették a kötéléket s az öreg ur, ha napfényes idő nincs, már kisebb sétákat is tehet a püspöki lak folyosóján. Egyébként még 10-12 napig árnyas szobában kell tartózkodnia. Teljes felgyógyulása után fehér szemüveget fog viselni az agg lelképásztor. Dr. Somogyi Zoltán, a beteg egyik kezelő orvosa tegnap elutazott Debrecenből s csak aug. 10-ike körül tér vissza. Ekkor fogják kiválasztani a gyógyult szemhez az orvosilag alkalmasnak talált szemüveget.

* **Személyi hírek.** Báró Luzsénszky Endre Debrecenben időzik. — Bölönyi József orsz. képviselő tegnap délelőtt Debrecenben időzött.

* **Debrecen küldöttei Nagyváradon.** A legközelebbi napokban Debrecen város három küldötte megy Nagyváradra, hogy ott a villamos mű vezetését, technikai és üzleti szempontból tanulmányozzák. A debreceni polgármester tegnap közölte, hogy Körner Adolf tanácsnok, Debreceni Jenő gázgyári igazgató és Garda Dezső thb. tag Nagyváradra mennek tanulmányutra s ott a villamos telepet fogják megsemlélni, kéri, hogy a küldötteket jóakaratu támogatásban részesítsék. Debrecen küldötteit a jövő hétre várják Nagyváradra.

* **Szidoli cirkusza** kedden, augusztus 1-én este 8 órakor kezd meg Debrecenben előadásait. Jegyeket a közönség iránt való

előzékenységből az igazgatóság már előre árulata s azok máttól kezdve Borsos Kata műipararu-üzletében az első előadásra válthatók.

* **Személyi hir.** Dr. Magoss György városi tiszti főügyész augusztus hó 10-én kezdi meg négy héttig tartó szabadságát. Az egész szabadságidejét szülőfalujában, Egriben fogja eltölteni.

* **Hanke Zoltán temetése.** Tegnap délután 5 órakor temették el Hanke Zoltánt a Szent-Anna-utcai gyászházról. Az öngyilkos ifju temetése nagy pompával s kiválóan nagy részvét mellett folyt le. Az udvar zsufolásig megtelt előkelő közönséggel, melynek soraiban a Debreceni Első Takarékpénztár tisztviselői teljes számban testületileg vettek részt. A szertartást dr. Wolafka püspök távollétében három róm. kath. lelkész végezte teljes papi diszben. Azután megindult a kocsik hosszú sora a kath. temetőbe, hol a megrendült lelkü ifju örök nyugovást talál.

* **Sütők ülése.** A sütők ipari szakosztálya ma délután 4 órakor, az ipartestület kisebbik tanácstermében rendes ülést tart. Az ülésen a sütők sérelmei kerülnek tárgyalás alá.

* **A kiszolgált katonákat nem tartják vissza.** A kaszárnyákba ma jött meg a rendelet, hogy az idejüket kiszolgált katonákat, a hadgyakorlatok végén szabadságolják. A rendelet a kaszárnyákban elképzelhető örömet keltett, bár nincs a törvénynek egyetlen olyan rendelkezése, mely a kiszolgált katonák visszatartását megengedné. Törvénytelen volt legutóbb is a három évet kitöltött katonáknak a visszatartása, de utólag tudomásul vette az országgyűlés. Ezuttal azonban az utólagos jóváhagyásra a kormánynak semmi kilátása nem lehet s nyilván ezért határozta el magát a katonák szabadságolására.

* **Szabadságon.** Könyves Tóth Kálmán, a reformátusok aranyaszájú papja ma kezdi meg nyári üdülését. A poeta-lelkész családjával együtt Szolyvára megy, hol szeptember elejéig marad.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Forgács Béla ref. 21 éves, Stirák Gergely r. kath. 8 hónapos, özv. Páli Lajosné ref. 42 éves, Simor Eszter ref. 6 napos.

* **Kizuhant a bérkocsiból.** Tegnap délután fél 4 óra tájban majdnem végzetes szerencsétlenség történt a Péterfia-utcán, az Egymalom-utca sarkán. Ugyanis egy debreceni iparos, aki a 15-ös számú egylovas bérkocsin hajtattott, kihajlott a kocsiból s abban a pillanatban kizuhant az utca kövezetére. Az előszaladó emberek eszméletlen állapotban találták a kövezeten s mikor felemelték, látták, hogy véres a kövezet. A szerencsétlen ember beszakasztotta a fejét. Abban az állapotban tették vissza az ott lévő emberek a kocsira, amelyen aztán hazaszállították.

tották. Mindenesetre különös dolog, hogy fényes nappal az egész Péterfia-utcán egy rendőr sem volt látható, aki a szerencsétlen embert legalább a közkórházba szállította volna, a hol szakszerű s gondos ápolásban részesült volna.

* **Visszatérés a tanulmányutról.** Simon Imre volt ev. ref. főgymnasiunai segédtanár, akit a kollegium tanulmányuttra küldött ki, egy évig tartó bási tanulmányut után tegnap hazaérkezett.

* **Mikor a takarmánynak lába kel.** Ebben a takarmány szük világban bizony érzékenyen érint minden gazdaembert, ha még azt a sovány kis takarmányt, amit keservesen összegyűjtött, ellopják. Jakab András olajütőbéli lakos járt így, hogy a kaszálójából a behordásra váró lucernát más találta elszállítani. A csendőrség kutatni kezdett az elszállított takarmány után s állítólag megtalálta egy gazda istállójában, aki maga is elcsudálkozott a csendőrök felfedezésén. Most az a kérdés, hogy került oda a lucerna.

* **Nagy betörés Nánáson.** A közeli Nánáson nagyobb szabású betörést követtek el eddig még ismeretlen tettesek. A betörést Ujváry Béláné kárára követték el, aki ilyen uton négyszázkilencvenöt korona kárt szenvedett. Az ismeretlen tettesek kitűnően voltak informálva a lakásviszonyokról, mert a legtökésőbb helyeket is ismerték, sőt csakis ezeket kutatták át és fosztották ki. A betörést akkor követték el, mikor Ujváry Béláné fürdön időzött. A betörők 23 darab husz koronás aranyat, egy női aranyórát és több apróságot vittek el. — A csendőrség gyanuja egy cseléd ellen irányul, aki ezelőtt Ujvárynénál szolgált, aki ha nem is követte el a betörést, de részessége valószínűleg van benne.

* **Lökötő cigányok.** Csak két nappal ezelőtt szabadult ki Rostás Ferenc csavargó cigány az ügyesség börtönéből s már ismét vissza fog oda kerülni. Testvérével Rostás Naival kirándulást tett Csókmóbe, hol Nagy Sándor földes ur istállójából három szép csikót loptak el. A lökötő cigányok üldözése a csendőrségi járőrt küldték ki. Ezeknek sikerült is a három csikót a lökötő Rostás Ferencel együtt megkeríteni. Testvére azonban a sűrű kukorica földeken át elmenekült. Rostás Ferencet átadják az ügyességnek.

* **Krivos Márton.** A tragikus véget ért Krivos Mártont tegnap nagy részvét mellett temették el a közkórházból. A halottas házhoz vezető utat s udvart egészen elöntötte a résztvevő közönség. A gyászszertartás alatt szem nem mardt szárazon. Mikor a koszoruktól borított koporsót a gyászkocsira helyezték, a halottas háztól egészen a kocsig sorsfolat állott a könyező közönség. A koporsó után az elhunyt öreg, megtört édes aija támogattak fájdalmas utjában. A mint a gyászmenet a poros uton megindult, olyan óriási porfelhőt kavart a rengeteg közönség, hogy az

Nemesfaj cukordinnyék

már most
kaphatók

Farkas Gyula

műkertész üzletében
Debrecen, Főter

☼ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. ☼

utca során tömegben álló közönség elől egészen elfedte a temetési menetet. Az elhantolás pedig nemcsak a fájdalomtól megtört s reményvesztett édes apát, hanem a nagyközönséget is megkönyeztette. A koporsón négy koszorú volt. Feliratuk a következő: Kedves Mártonunknak — Szülei és testvérei. Hűséges munkatársának — Stégmüller Árpád. A legkedvesebb barátának — Gyurgyán Béla. Téged feledni nem lehet — Kun és Tóth.

* **A kegyesrendiek debreceni rendházánál** az idén nem lesz változás. A budapesti rendháztól tudvaleg még mindig júliusban szokták intézni a változásokat, elhelyezéseket. Az idén a mutáció a debreceni rendházra csak annyiban hozott változást, hogy még két új tanár jön, a többiek pedig egytől egyig maradnak.

* **Felhő Rózsai gyász.** Felhő Rózsit, a debreceni színház volt s ünnepelt tagját fájdalmas veszteség érte. Kis leánya Budapesten meghalt. Felhő Rózsit ez a veszteség annyira megrendítette, hogy aligha vehet részt Makó Lajos társulatának mármaroszigeti működésében.

* **Angelottiné balesete.** A Bika szálloda udvarkertjében működő orfeum népszerű igazgatóját tegnapra virradóra éjjel után baleset érte. Hirtelen a Bika kávéház előtt rosszul lett s összeesett. A kávéházban levők felloccsolták s kocsin lakására szállították. Még tegnap is rosszul volt s nem is volt ott a jegypénztárnál. A népszerű direktorné iránt élénken nyilatkozott meg a részvét.

* **Új nyaralók Debrecenben.** A most épülő babaképezde mellett nagyobb területe volt a Debreceni Első Takarékpénztárnak, a melyet Szemratovics József, ifj. Heinke Oszkár, Kovács Béla és Láber Mihály debreceni lakosok vettek meg. A területen mindegyik tulajdonos díszes nyaraló épületet emeltet. Az építkezés iránt most adták be kérvényeiket Debrecen város tanácsához.

* **Felülfizetések.** A „Sárga csikó” népszínmű előadása alkalmával felülfizettek: A Függetlenségi kör, Papp József 4—4 K. Füleky Pál gyógyszerész 3 K. Hegedüs Armin 1:40 K. Bátori Sándor, Erdei György, Nagy Lajos, Schaf János, Szabó Imre 2—2 K. Aranyossy József 40 F. Csáthy Kálmán 1:40 K. Ifj. Paczelt János 2:40 K. Gönczi László 50 F. Judik József 40 F. A kegyes adományokért köszönetet mond Papp József pénztárnok.

* **A debreceni gyáriparosok szövete** ügyében most folynak az aláírások s az eddigi eredmény már felülmúlja a várakozásokat. A debreceni összes gyáriparosok beléptek a szövetségbe, sőt egymásután követik őket a debreceni ipar és keresk. kamara kerületéhez tartozó gyáriparosok is. — Eddig felül van 150-en a belépők száma. A szövetezést, amelyet a gyáriparosok védelmére, anyagi boldogulásuk elősegítésére alakítanak, szeptember hóban tartja meg alakuló közgyűlését. A mozgalom élén a debreceni iparfelügyelőség és az ipar- és kereskedelmi kamara állanak.

* **Kereskedelmi levelezésben** jártas és gépirást tudó leány fizetési igények megjelölésével saját kezűleg irt ajánlatát nyújtja be a kiadóba „Remington” jellege alatt.

* **A Hungária-kávéházban** naponta senecestély tartatik.

* **A legfinomabb likőrök házilag** való előállítására, valamint kitűnő zamatu s kiváló jóságú rum és cognac házilag való elkészítésére legalkalmasabb a híres, angol **Likőr- és Rhum-kivonatok**, melyek különböző fajokban és igen jutányos áron szereshetők be **Mihalovits Jenő** „Kigyó” című gyógyszerárában, Debrecenben, a városházzal szemben.

* **Antidol a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyőre eldörzsölve s a használati utasítás szerint beélegetni: azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jól mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidolt? Egy üvegcsoke ára 1 korona 20 fillér; 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Debrecenben kapható: Mihalovits, Grosz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerész utraknál.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Budapest, július 28. A 67-es pártok egyesítése tárgyában Andrassy és Bánffy közt a tárgyalások napok óta folynak. Megkeresték és megtalálták azt a közös programot, amely alapján egyesülhetnek. Ezt a programot már szombaton meg kellett volna szövegezni, de ekkor Bánffy nem utazhatott Tőke-Terebesre. Ezután csütörtökben állapodtak meg, de ekkor Andrassy részt vett Zemplénmegye közgyűlésén. Így csak a jövő csütörtökön állapítják meg a végleges szöveget. Vasárnap azonban az új párt déli gyűlésén publikálni fogják, ugyszintén kedden az óbudai gyűlésen. *A program alapján — állítólag — míg a válság tart, az egyesült 67-es pártok benne maradnak a nagy koalícióban.*

Rigó Ferenc hamvai.

Nagyvárad, július 28. Rigó Zoltán, Rigó Ferenc fia már haza tért Gothából s apja holttestének elhamvasztásáról a következőket adja elő: Kedden érkeztek meg Gothába, a hol a városi tanács két tagja várta őt. Elsőben is részvétüket nyilvánították úgy a tanácsosok, mint az ottani Magyar Kolónia több tagja. Díszes fogaton szállították ki apja tetemét a hullaégetőbe, melynek csarnokai virágokkal voltak feldíszítve. Szerdán folyt le a hamvasztás. Villamos készülékkel bocsajtották le a hullát az üregbe, a hol egy óra alatt hamuvá váltak Rigó Ferenc porrészei. E közben egy ev. ref. lelkész imát mondott. Rigó Ferenc hamvait egy lepecsételt bádornában adták át, melyet a családi sirboltban helyeznek el a bihari temetőben.

Az orosz forradalom.

Odessza, július 27. Ma az összes külföldi konzulátusok névtelen leveleket kaptak, melyekben értesítik őket, hogy nagy zsidóüldözéseket terveznek és pedig a megszállást jövő pénteken éjjel fogják megkezdeni. A levelek orosz nyelven vannak megfogalmazva és hektograffal sokszorosítva. Azt mondják, hogy tekintettel a katonaság

nagy izgatottságára, ez a zavargásokat semmiesetire sem fogja megakadályozni. Ugy a katonaság, mint a polgárság nagyon el van keseredve a zsidók ellen, akik közül kerültek ki a bombavető nagy része és akiknek tulajdonítják, hogy a rend Odesszában felbomlott. Minthogy Odesszában nem kevesebb, mint 80 ezer zsidó él, a várható zavargások borzasztó mérveket ölthetnek.

Berlin, július 28. A „Voss. Ztg.”-nak jelentik Pétervárról, hogy a helyzetet most sokkal kedvezőbben ítélik meg, mint eddig. Kormánykörökben általánosságban igen jó hatást várnak a császárok találkozásától is. Az eddigi eseményekért Mirszky herceget okolják, mondván, hogy az eseményekkel szemben igen nagy gyengeséget tanúsított. Azt állítják még most is, hogy 1 erőskezi kormány mindenre képes. Nem gondolnak ugyan katonai diktatúrára, hanem felelős kormányra egy miniszterelnökkel az élén.

Pétervár, július 28. A cár kűszöbön levő Carszkoje Szelóba való utazása miatt oda sok titkos rendőrt rendeltek ki. A rendőrség nagy eréllyel kutat egy „A vörösszakálú” név alatt ismert anarchista után, aki állítólag az összes eddigi merényletek értelmi szerzője volt. A Volgaterületre kiküldött titkos rendőrök a „vörösszakálú” eddig még nem találták.

Nagy tűz a fővárosban.

Budapest, július 28. A fővárosban ma nagy tűz pusztított. Ujpesten a Váci-utca 11 számú Hoffner Gyula és társa keményítő-száritó 5 emeletes és 150 méter hosszú gyárában támadt a tűz, mely a gépházat s egy raktárpületet elhamvasztott. A kár 500.000 korona. — Emberéletben kár nem esett.

Tisza gróf külügyminiszter.

Bécs, július 28. Goluchovszky külügyminiszter állása teljesen megrendült. Legkésőbb ősszel felmentik s utódja Tisza István gróf lesz.

A béketárgyalások.

Oysterbay, július 28. Báró Komura és Takashira japán követ ma ideérkezett és Rooseveltnél reggeliztek. Este a két államférfi visszatért New-Yorkba.

Berlin, július 28. A Berliner Lokalanzeigernek jelentik New-Yorkból: A japán kormány bizalmasan közölte az Egyesült-Államokkal, hogy a béketárgyalások első napjau közölni fogják az orosz megbízottakkal a békefeltételeket. Ha azokat akkor nem fogadják el, a tárgyalásokat azonnal megszakítják. A békefeltételek ezek: 1. A hadikárpótás megfizetése. 2. A Sachalin-sziget és a Liaotung-félsziget átengedése. 3. Mandzsuria átengedése Kínának és 4. Japán protektorátusának Kórea fölött való elismerése.

Bihar honvédmiszter Bécsben.

Bécs, július 28. Bihar honvédmiszter szombaton Bécsben járt, majd kihallgatáson volt Ischlben a királynál. A tárgyalások a pót-tartalékosok behívása körül forogtak. A király másfélórai kihallgatás után nagy udvari ebédet adott, a melyen résztvett Bihar miniszter is.

Forrongó Oroszország.

Moszkva, július 28. Kolovinnél a zemsztvó kongresszus elnökénél házkutatást tartottak, a melyen a kongresszus iratait elkobozták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Könyörülő gazda. Erdős Margit 17 éves bösörményi leányzó tyukot, tojást meg megyebet lopott gazdájától, Ignác Imrétől, aki feljelentette annakidején a hűtlen cselédet. A tegnapi fő tárgyaláson azonban Ignác megbocsátott a leánynak, mire a kis Margit ellen Bálint alügyész elejtette a vádat.

§ Ki vehet át fizetési meghagyást? Polyák Kálmán ügyvéd részére több rendbeli fizetési meghagyást vittek a lakására kézbesítés végett és azokat távollétében egy rokonának kézbesítették, aki véletlenül ott tartózkodott. Az ügyvéd azt vitatta, hogy rokona nem adta át neki a fizetési meghagyásokat s kérte azoknak újból való kézbesítését. A pénzügyi hatóság ezt megtagadta, azt állítva, hogy a rokon családtag és a fizetési meghagyások joggal kézbesítettek neki. A közigazgatási bíróság dr. Wekerle elnöke alatt ma kimondta, hogy az esetleg ott lévő rokon nem tekinthető olyan családtagnak, mint a rendszeren ott lakó háznép s elrendelte a fizetési meghagyások ismételt kézbesítését.

§ Csavargás közben. T. Nagy Lajos debreceni 30 éves napszámos ember csavargás közben betért egy bösörményi határbeli szőlőstanyára s annak álkulcsossal felnyitott pajtájából rengeteg szerszámot lopott el. A szűnési tanács 7 havi börtönre ítélte tegnap a tolvajt.

§ Tolvaj hetes. Nagy Károly debreceni asztalostól a hetese, Szováti Károly 24 korona készpénzt s egy öltözet ruhát lopott el. A törvényszék a letartóztatásban volt Szovátit tegnap két havi börtönre ítélte, melyből azonban egy hónapot kitöltöttnek vett.

Öngyilkos uri asszony.

Halálugrás a harmadik emeletről.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 28.

Egy nagybeteg uri asszony követett el ma öngyilkosságot, hogy gyötrő, kínos bajától, amely élőhalottá tette, megszabaduljon. Az öngyilkos urinő Pohl Ferencnek, a IX. kerület előljárójának a felesége, született Miskolci Mária Etelka, veszprémi születésű 61 éves nyugalmazott fővárosi tanítónő. Hat év óta laktak a Ferenc-körut 16. számú ház harmadik emeletén. Két leány gyermekük van. Mariska, aki Szebellédi Sándor téti gyógyszerésznek és Etelka, aki Draskóczy Géza babcsei gyógyszerésznek a felesége. A kis uri család boldogságát két évvel ezelőtt súlyos csapás zavarta meg. Pohlét jobboldali szélhűdés érte, ami megfosztotta beszélő képességétől és egy esztendőn át járni sem tudott. Később annyira javult az állapota, hogy felkelhetett ágyából, de beszélőképességét nem nyerte vissza. Az előljáró feleségét súlyos bajában szerető gondnal ápolta, ez azonban nem enyhítette a szegény asszony lelki fájdalmát. Betegsége ugyanis elzárta a világtól és megfosztotta attól, hogy folytassa régi hivatását. Pohlé ugyanis tanítónő volt és valósággal életcéljának tartotta a kicsinyek nevelését. Azonkívül idegessé tette, hogy nem tudott beszélni. Családjával is úgy értette meg magát, hogy papírlapra

felírta kívánságát. Többször írta fel férjének a következőket:

— Nem ér semmit így az élet.

Ha meg nem gyógyítanak, nem akarok tovább élni.

A mult esztendőben baját súlyosabbá tette, hogy neuraszténiába esett. Ekkor a férje, októberben Kiskunhalasra küldte unokatestvéréhez Korda tanárhoz üdülés végett. Két hónappal ezelőtt érkezett onnan vissza. A vidéki levegő és a gondos ápolás mit sem javított állapotán. A szerencsétlen urinő valóságos életuntak látszott. Az előljáró, hogy nagybeteg felesége akkor se legyen magára hagyatva, ha ő a hivatalában van, felhívta a beteghez egyik leányát, Szebellédinét, aki három nappal ezelőtt érkezett a fővárosba Tétről két kis gyermekével. Az unokák látása kissé felvidította a beteget. — Tegnap este együtt vacsorázott a család és fél tíz óraker tértek nyugalomra. Az előljáró ugyanabban a szobában aludt, ahol a felesége. Senki sem sejtette a beteg sötét szándékát és így történhetett meg, hogy a házban senki sem vette észre az öngyilkosságot. Éjjelután két óraker a Ferenc-köruton sétáló utcai leány látta, amikor a III. emeletről levette magát. A leány becsöngetett Szögyényi Lajos házfelügyelőhöz, aki az utcára sietve, a kövezeten összeronesolt testtel, holtan találta az előljáró feleségét. A tragédiáról nyomban értesítette a családot, a mely mit sem sejtve, mélyen aludt. Az eset hírére az előljáró meg a leánya kétségbeesetten siettek le az utcára. Még akkor sem akarták elhinni, hogy a szerencsétlen meghalt. Szebellédiné ráborult a holttestre, költögette, csókolta, majd kihívták a mentőket, ezek azonban csak a halált konstatálhatták. Az öngyilkosságot bejelentették a rendőrségnek, ahonnan Németh Béla rendőrfogalmazó ment ki a helyszínre. Itt megállapították, hogy az urinő a szalon ablakához széket tett és arról ugrott le a szédítő magasságból. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Az öngyilkosság nagy részvétet keltett a székesfőváros tisztviselői körében a mélyen sujtott előljáró iránt, akinek felesége tragikus halála annyira megtört, hogy most betegen fekszik a lakásán.

HIREK.

Éjjeli posta.

A tábornok és a nyomorék katona. (Éjjeli express tudósítás.) Varsóból írják. A varsói katonai kerületben a grodnói kormányzóságnak hét, a vilnainak pedig nyole járásában megkezdődött a tartalékos katonák behívása; a behívó-parancs végrehajtása azonban kemény akadályra talál a nép ellenállásában. A gazdaságilag teljesen kimerült nép, amelynek kenyérkereső a távoli határon pusztulnak el, vagy nyomorékon jönnek haza, elviselhetetlennek érzi már a rája rótt terheket. A hazahozott csonka katonák valósággal elárasztják a városok utcáit. Lépten-nyomon látható egy-egy, ár-

nyékká soványodva, mankón vándorogva, testén a nyomoruság és a siralom tökéletes képével, mélyen beesett szemében a kétségbeesés kifejezésével. — A skierniewicei pályaudvaron ült a minap ilyen nyomorék katona. Fél karját és fél lábát elvitte a golyó s e nyomorék a sinékhez közel ült, hogy gyorsan felszállhasson majd, ha a vonat megérkezik. Egy tábornok jött a Perronra s megütközött rajta, hogy a földön ülő nyomorék nem tért ki az utjából és nem tisztelgett neki. Rákiabált a zsandárookra a tábornok:

— Vigyétek el!

A zsandárok azonban nem mertek odalépni, mert őket is, mint a Perron közönségét, szájalom fogta el a szerencsétlen ember és harag a tábornok iránt. A nyomorék aztán nagy vesződséggel talpra állt, anélkül, hogy tisztelgett volna s ép karjával megfenyegette a tábornokot.

— Fél lábamat és karomat ellőtték, én hősiiesen harcoltam Mandzsuriában!... Erted?

Büszkén verte a mellét, a közönség pedig s a zsandárok is borzalommal néztek rája. A tábornok sarkon fordult és tovább ment.

Plósz Sándor az egyetemen.

(Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. Plósz Sándor nyugalmazott minisztert a budapesti Tudományegyetemen miniszterré, illetőleg államtitkárrá történt kinevezése előtt elfoglalt nyilvános, rendes tanári állásába visszahelyezte.

A fluk-dohányzása. (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből írják, hogy az egészségügyi tanács tegnapi ülésén egy egylet indítványával foglalkozott, amely azt kívánta, hogy tiltsák meg a dohánynak, szivarnak és cigarettának tizenhat éven alul lévő vevők részére való árusítását. Dr. Exner Zsigmond udvari tanácsos előadta, hogy a dohányzás kétségenkívül árt a fiatalságnak s helyes dolog is volna, ha a tanítók ezt megmagyaráznák a növendékeknek, de törvényhozási intézkedést ebben az irányban nem tart szükségesnek. Ha már az állam bele akar nyulni a személyes szabadságba, akkor szükségesebb volna a kiskorúak alkoholfogyasztását megakadályozni.

CSARNOK.

A kincsásó.

— Regény. —

Írta: J-y. A-d.

(Folytatás.)

A különben jókedélyű molnár mérgében kirohant az ajtón, melyet hevesen becsapott. A legnagyobb izgatottságban jött haza, ahol Ferenc várva várta; jövőjére nézve döntő volt atyjának e menete.

— Az Istenért! Mi történt? kiáltának egyhangulag Ferenc és anyja.

— Semmisen lesz belőle; soha! se most, se jövőre! A haszontalan, idetévedt gazember meggyaláznai mer engemet!? kiálta mérgesen. És miért? Mert a tisztelőben akartam részesíteni, hogy rokonságunkba felvegyem! — Vége, vége — mondom — van a házasságnak, még akkor is, ha ő maga akarja most! A fősvény gazzal én kezet szorítsak s még talán barátságos is legyek vele? Nem! Sohasem!

— De, atyám, mit tehet róla Anna, hogy Antal gazdával összeveszett, vágott közbe remegve Ferenc. Hisz ő nem parancsolhat nagybátyjával!

— Nem tehet róla! Tudom én! kiáltá hevesen a molnár s mégis vége mindennek

— mondom — végének kell lennie — mondom — még ha ő maga is akarná most! Őt is rokonnak kellene fogadnom; de inkább levágatom a kezemet, semhogy azt neki nyújtsam! És te, ha van becsületérzeted, a gyalázatot, melylyel atyádat illették, úgy fogod tekinteni, mintha rajtad megesett volna. Ezennel megtiltom, a leányra tovább csak gondolni is! Minden hiába van már!

Ferenc ismerte atyját, a ki, ha haragban volt, ellenmondást nem tűrt. Ő tehát ép oly kevéssé merete atyját e tilalma visszavonására rábeszélni, mint a molnárné, hanem mindkettő reményletta, hogy jobb eredményt várhatnak, ha magát kidühöngte s nyugodtabb lett.

X.

Egy titok.

Azon nap óta, amikor a molnárral, aki nem kimélte lelkiismeretét, összekocant, Antal még komorabb és ingerültebb lett s cselédsége már remegett, ha csak hangját hallotta, mert szájából csak gyalázást és káromkodást lehetett hallani. Ahoz járult még, hogy — a mit azelőtt igen ritkán tett, most gyakran eljárt a korcsmába s ilyenkor soha sem jött józanon haza.

Igy tizennégy nap mult el, mely idő alatt Annának valódi kinokat kelle szenvednie, midőn nagybátyja este a korcsmából hazajött és dühöngött és lármázott, hogy azt hitte volna az ember, hogy megtévelyodott. Mi fölött dühösködhetett olyannyira?

A szives olvasó bizonyára emlékszik, hogy Antalnak bizonyos mennyiségű gabonája volt eladni való s hogy felhasználta az alkalmat, midőn egy gabona kereskedő a faluban volt, akiben régi ismerőse talált.

Az üzletet akkor megcsinálták; de a fizetésre várnia kellett, mert a vevő kinyilatkoztatta, hogy csak annyi pénzt hozott magával, amennyit az uraság számára elegendőnek tartott; az új üzletre nem volt előkészülve; de azért nyugodt lehet Antal gazda, mert az összeget haza érkezése után azonnal megküldi a fővárosból.

Antal ebben megnyugodott; annyival inkább, mivel amaz ugyis közelebb rokonságba volt vele lépendő. De nyolc nap mult el már s a gabonakereskedőről még semmit sem hallott. Ekkor irt neki; de újból mult el nyolc nap s felelet még sem érkezett. Ez bántani kezdé.

Máma érdekes társalgásba merülve a korcsmában ült egy idegennel, midőn őt az uraság tisztartója, történetesen arra elmenve, megpillantotta:

— Tudja mi az ujság, Antal gazda? kérdé. Maga is ismeri a gabonakereskedőt, aki két hét előtt az urasági gabonát megvette, hisz a házában lakott?*

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kérem b. lapjában ezen köszönő soraimnak helyt adni: A „Független Debreceni Újság” és a „Debrecen” című lapok olyan reklámot csináltak kiméletlen támadásukkal b. lapjukban mai előadásomnak, melynek következménye az volt, hogy az egész kert-helyiség már 8 órákor megtelt, holott máskor még fél 10-kor is csak alig volt vendégem. Ezért ezuton is köszönettel kell lennem a fenti lapoknak. A hallgató közönség nagy része elítélőleg nyilatkozott a nevezett lapokban megjelent támadásokról, a melyek egy szegény ember existenciájára törték. Még 3 előadás lesz, az utolsó hétfőn, mikor társulatom bucsuzik és a Solti testvérek jutalom adása lesz, gazdag műsorral. A circuszidény alatt Debrecenben nem játszom, de e hó 12-én újra megkezdem előadásaimat. A 3 előadásra kérem szives látogatásukat.

Kiváló tisztelettel
Scheiner J.
igazgató.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón
kiadja a
Debreceni Újság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

CIRCUS SIDOLI CÄSAR.

200 személy. — 123 ló.

A vásártéren.

Legnagyobb és legelegansabb

TENT-CIRCUS

külfön vonattal érkezik meg és
folyó évi augusztus hó 1-én tartja
megnyitó

disz-előadását

Az itteni tartózkodás

* csak 12 nap. *

Hírreves vállalatom meglátogatta a legnagyobb városokat és pedig: Budapest, Bécs, Berlin, Páris, Drezda, Lipse, München, Köln, Hamburg, Hannover, Brüssel, Zürich, Basel, Genf, Mailand, Turin, Génua, Florenz, Róma, Nápoly és Palermo.

Kérem nagy vállalatomat tömeges látogatás által pártfogolni és maradok alázatos tisztelettel.

SIDOLI CÄSAR, igazgató és tulajdonos,
a St. Sava-rend fővezére, a román koronarend, a Takova-rend stb. lovagja.

MAGÁN MÉRNÖKI MUNKÁKAT ELVÁLLAL

SIPOS ÉS KELEN

OKLEVELES MÉRNÖKÖK

MŰSZAKI ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATI IRODÁJA

DEBRECZEN.

PIACZ-UTÓZA 58. (BANK-PALOTA)

Telefon 297.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirészeket a legutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő
DEBRECZEN,

Piacz-utóza 21-ik szám alatt.

A REKLÁM!!

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, tüzója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és újságokban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Elismert

legjobb minőségű Creás és cérna vásznak, Schrol-féle chiflonok, Csikós jegyű havasi vásznak, damaszt asztalneműek, törülközők, mindenfajta vászon zsebkendők, derékajtók beszerezhetőek, továbbá megrendelhető mindennemű férfi, női és gyermek fehérnemű minta vagy mérték után

olcsó szabott ár mellett

Nádudvary Lajos,

vászon- kőzmű és rövidáru üzletében, Piacz-u.
29. sz. „Vágó Andor-félt” üzlet.

895

Az Első Leánykiházasítási

Egylet m. Szövetkezet

igazgatósága értesíti a t. közönséget,
hogy a

főügynökséget

Debreczen és Hajduvármegye
részére

Hoffer Sándor

Piacz-utóza 58. sz. alatti
bankiroda vette át.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét
mélyen leszállított áron
árusítjuk el.

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 t 20
kr. helyett 1 frt 80 kr.-rt k. atók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek
minden fajból

totemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak
néhány héttig tart. 1254

Szabó Lajos Fiai cégnél
Debreczen.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

HÁZVEZETŐNŐNEK, házikisasszonynak esetleg gazdasszonynak ajánkozik egy 32 éves urinó, Belső és külső gazdaságban jártas. Darabos-utca 37. I. K. Mária.

JÁMBOR ZSIGMOND kárpitos-műhelyét és lakását áthelyezte Rákóczi-u. 36. szám alá. Jutányosan dolgozik.

PÉTERFIA 5. SZ. ALATT a kereszt épületben jó házi koszt kapható. Esetleg kihordásra is.

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer Kertész Sándor fűszer- és csemege kereskedésébe, Kossuth- és Bathyáni-utca sarkán, a színház-zal szemben.

PÁLINKÁNAK romlott bort, seprőt, bármiféle gyümölcs-cefrőt megveszek, vagy kifőzését elvállalom. Cím a kiadóban.

TARTÓS LEVANTINI és zimocca SZIVACSO-KAT nagy mennyiségben szereztünk be; potom olcsón áruljuk. Jósa és Jóna drogueriája Debrecen, Kossuth-u. 6.

A KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM háznál egy bolt-helyiség azonnal, az udvarban 2 nagy raktár helyiség aug. 1-től kiadó. Értekezhetni Kaszanyiczky Endre üzletében.

KIADÓ LAKÁS. Simonffy-utca 19. sz. 2 szoba egy pincelakkással, ugyanott 3 pincelakkás augusztus elsőére kiadó. Értekezhetni Hatvan-utca 36. sz.

Kereslet.

ASZTALOSSEKÉD jó kereset mellett ideiglenes vagy állandó alkalmazást nyerhet. Miklósné és Tarsa bőrdandós műhelyében Piac-u. 26. sz.

EGY TANULÓ felvétetik Velcsisz Ferenc férfitanulónál Vigkedvü Mihály-u. 32.

ÜGYES fia tanulónak felvétetik LINDENFELD JENŐNÉL, ugyanott egy utazói állás betöltendő Városház-u. 2.

ÜGYNÖKÖK fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre kerestetnek Schweitzer Testvérek varrógép és kerékpár nagykereskedőkhöz Debrecen, Piac-u. 56.

Eladás.

ÖT szobás utcai lakás augusztus 1-re kiadó. 11 hektó sestakerti bor eladó Kossuth-utca 65.

EGY RÉGIBB IDŐ óta fennálló jó forgalmu fodrászüzlet, más válatat miatt eladó. Cím a kiadóban.

SZEP, magas törzsű leánderek eladók Késes-u. 28. sz.

RAKOVSKY-utca 2. sz. sarok ház két kapuval, előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott.

EGY NAGYOBB HÁZ és egy szálló új épülettel a hatvanutcai kertben — törlesztésre is — eladó a kölcsönsegélyzőben.

ÓCSKA ABLAKOK ajtók és cserepek eladók. Teleky-u. 104. sz.

APAFFY-utca 143. sz. ház jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

EVI TÖRLESZTÉSRE 360 hold épületekkel dohánytermelési engedéllyel ellátott föld adó. Értesítést ad Kálmánczhey Mór ügyvéd Debreczen Rákóczi-u. 7. sz.

EGY JÓKARBAN lévő Seifert-féle fordító billiard asztal hat elefántosont golyóval és tizenöt darab dáköval helyszüke mia eladó. Értekezhetni Horváth József vendéglőnél H.-Böszörmény.

BOLDOGFALVIKERT második járás 73. sz. földet szőlővel beültetve, kényelmelmes lakással azonnal eladó.

KÉT FIATAL dán dogg, hamuszínű, olesón eladó. Késes-u. 7.

UJOSTÁSÚ FÖLD (2 hold 245 öl) a város hoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár.

A CSOKONAI-utca 37. sz. házas telek kedvező feltételek mellett eladó. Debreceni első takarékpénztár.

CSAPÓ-UTCA 28. számú kávémérés és kifőzési családi viszonyok végett eladó.

BOCSKAI-KERTBEN 1 hold szőlő nyári lakkal eladó, Cim Justh Gézánál máv. üzletvezetőség.

Legmegbízhatóbb

Gépolaj, hengeroaj, Tovottaszir és kocsikenőcs legolcsóbban

Fazekas Kálmán

fűszer, festés és olajüzletében szerezhettek be

Hatvan-u. 5. sz.

Lukács Vilmos ur mellett. Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

1243

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a "DEBRECENI UJSÁG" részére a kiadó-hivatalban, Lamprecht-ház. Piac-u. 42

Nagy maradék vásár!

A szezonból visszamaradt finom fekete ruhaszövetekből finom divat ruhaszövetekből

Delin és Batisztokból Zefir és Kretonokból rendkívül olcsó árak mellett

nagy maradék vásárt

rendezünk. 1245

Egyes darabok aljakra és bluzokra fél és negyedárban megkaphatók

Bosznay J. és Trsa

divatruházában.

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Markotányosnak,

39-ik gyalogezred ez ideig gyalog-

vezető, kik pályázni akarnak,

a Pavilon laktanyában az élel-

vezési tisztnél felvilágosítást

nyerhetnek és ajánlataikat azonnal

megtehetik.

1264

8545—1905.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező nádudvari határban lévő nagyalomzugi 1073 $\frac{1}{8}$ katasztrális hold föld 1905. október 1-től 1911 október 1-ig terjedő hat évre a városháza nagytanácsstermében 1905. augusztus 4-én délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legnagyobb bérösszeget ígérőnek hasonbérbe fog adatni.

Kikiállítási ár 17,400 korona, melynek 10 százaléka bánatpénzül készpénzben az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezébe letétbe helyezendő.

Az árverelni szándékozók által az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1905. július hó 20.

1262

A városi tanács.

Csak néhány hétig tartó nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szorb vásznak, kartonok, batisztok, zefirok, delinokból s fekete és színes gyapjú szövetekből. Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék fél áron kapható. 1254

Színes napernyők beszerzési gyári árban tavalyi darabok fél áron

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 m. divatos bluz-selyem 40 kr.

1 db. jöminőségű zefir házi bluz 85 kr. és 1 frt.

1 m. mintázott francia batiszt 35 kr.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA,

HATSEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tetőfedőanyag

ETERNIT-MŰVEK KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA

LUKÁCS VILMOSNÁL

DEBRECEN, HATVAN-UTCA 5. SZ.

Elsőrangú referenciák.

Jótállás.

Évi gyártás 1500 kocsi rakomány.

Érjön ismertetést.